

Vicomte de Soto Maior.

Bland alla de främmande makters chefs de mission, hvilka under det förflutna halfseket gästade Stockholm, lyckades väl knappast någon att blifva så populär, så allmänt känd, så i allt en verklig stockholmstyp, som Portugals härvarande minister vicomte A. da Cunha de Soto Maior, såsom hela hans namn ljöd.

Tillhörande en af sitt lands äldsta ätter, lär han i sin krafts dagar med hela sydländingens eld och ifver tagit del i det reformationsarbete, som då pågick inom Portugal och väckte ofta uppseende i parlamentet med sina skarpa anföranden, hvilka till och med skaffade honom ett par dueller på halsen, ur hvilka han dock lär som segrare ha utgått. Soto Maior tillhörde oppositionen och gjorde regeringspartiet mycket förtret, hvarför man helst såg honom aflägsnad från hemmets kuster. Tillfälle därtill yppades också då ministerposten i Stock-

holm blef ledig och här accrediterades han såsom Portugals sändebud den 30 augusti 1870. Det var på sätt och vis en sinekur och tog hvarken krafter eller tid i anspråk.

Då vicomte de Soto Maior visade sig på den svenska hufvudstadens gator och här genast väckte uppseende med sitt egendomliga utseende och sin hypereleganta klädsel, kunde väl ingen ana att under det sirliga, nästan petiga sättet, gömdes en politisk bråkmakare, som nästan blifvit förvisad af sin regering, hvilken drog en suck af lättnad när han väl var borta. Ganska visst var, att äfven Soto Maior drog en suck af välbehag, när han befann sig i det fredliga Stockholm, långt från de politiska striderna. Här kunde han njuta lifvet i ro och här trufdes han förträffligt, förvärfvade vänner och väckte verklig saknad vid sin bortgång ur lifvet år 1894. Hufvudstaden hade förlorat en af sina mest egendomliga typer, och därtill en älskvärd personlighet, en gentleman allt igenom.

När man såg den lille, spenslige mannen, med det silfverhvita håret och de lika silfverglänsande polissongerna, iförd en redingot af mäterligt snitt, samt de smårutiga benkläderna, hvilka föllo elegant ned öfver de små nätta blankladersskorna, och såg den sirliga aimabla hälsningen med den grå höga hatten, så vände man sig ovillkorligt om och våra egna unga sprätthökar sågo afundsjuka på sitt förnämsta mönster och sökte i förbifarten uppsnappa färgen

på Soto Maiors handskar och halsduk eller hvad slag blomma han den dagen bar i knapphållet. I »torget», Arsenalsgatan och Gustaf Adolfs torg syntes Portugals sändebud oftast vid vaktparadstiden, hvarefter han vid sextiden uppenbarade sig på Hasselbacken, där han sommartiden vanligen intog sin middag. Därefter gjorde han sin rond genom manègen och det då ny-anlagda Tivoli och Victoriasalen. Om vintrarna var Soto Maior en ifrig teaterbesökare, och i entreakterna vändes allas blickar mot den lille portugisen med hans blixtrande diamanter och gyllne armband om de smala handlederna, — ja, så vida han icke flydde från sina beundrarrinnor i salongen upp på scenen för att själf beundra konstens unga prestinnor eller nedlägga sitt offer för någon skön ballerinas fötter. Soto Maior var nämligen, trots sina år, en varm beundrare af könet, en riktig Don Juan, men mycket ridderligare än sin namne och jag har aldrig hört att någon Elvira gråtit för hans skull.

En gång hände det honom dock en malheur. Det var »Figaros bröllop» som gafs på operan, publiken var fulltalig och konungen och hofvet befann sig i kongl. logen, det var nämligen en abonnementsdag. I andra akten skyndade Soto Maior sig upp på scenen, i förbigående tagande med sig en bukett, som vaktmästaren bevarat åt honom i korridoren. Den skulle utgöra en hyllningsgård åt en viss af de uppträdande.

Men som denna hade omklädsel, så väntade den ifrige tillbedjaren på scenen, i tankar. Emellertid blef scenen snart i ordning, regissören sade sitt »plats» och ridån gick sakta i höjden. Midt på scenen stod den lille portugisiska ministern med sin stora bukett i handen — publiken skrattade — kungen och hofvet skrattade, Soto Maior snurrade rundt och skrek slutligen förtviflad: »Le roi rit, je suis perdu!» hvarefter han flög ut från scenen, utan att mer visa sig i salongen den aftonen.

Med pressens representanter stod Soto Maior på bästa fot och kände de flesta vid namn. Med den älskvärde Knut Tersmeden var han synnerlig vän. En middag, då Tersmeden vandrar öfver Jakobs torg, ser han Soto Maior tukta en »ligapojke med sin lilla svarta ebholt-skäpp, så att denna går i stycken. Händelsen var att pojken gått i hälarne på Soto Maior och ropat »se på söta majorn»; detta förargade ministern, det sydländska blodet kom i svallning och därpå följde upptuktelsen. Tersmeden ville kalla på en polis, men Soto Maior sade: »Nej, ingen polis — jag straffa själf — fähund — säga söta major — jag inte tåla — nu vara allt bra — gå hem efter annan käpp — adjö Tersmed!» — och så gick den lille energiske mannen sin väg fram, som om intet passerat.

I många år bodde Soto Maior i huset n:o 1 Norrlandsgatan på nedra botten. Här hade han en liten våning på fyra rum, elegant möblerad,

och på sista tiden hade han eget hushåll, hvilket förestods af en hushållerska, och hans uppässning sköttes för öfrigt af en gammal betjänt vid namn Ericsson. När den populäre ministern låg på sin dödsbädd uppvaktades han dagligen af minnesgoda vänner med blommor, som han så mycket älskat. Knut Tersmeden, som hvarje dag gick och efterhörde hans tillstånd, medförde ständigt friska rosor. En dag, det var tre dagar före hans död, hade Tersmeden presenterat honom en stor knippa hvita rosor, af hvilkas doft den sjuke njöt i långa drag. Bäst det var, kraflade Soto Maior sig ur sängen och oklädd som han var, staplade han ut i salongen och skref på ett kort med stora bokstäfver: »Avec milles compliments et remerciements — Soto Maior». De voro de sista ord han skref. — Därpå ropade han: »Augusta . . . trollpacka . . . mästare Ericsson» — bär genast till Nya Allehanda — vän Tersmed». —

Tre dagar därefter var han död och hans bortgång väckte verklig saknad i hufvudstaden. Han blef svept i sin Maltheserriddaredräkt och de praktfullaste rosor smyckade blomsterälskarens stoft. Så fick den gamle originelle syd- ländingen hvila i den svenska jorden, som han lärt att älska som sitt andra fädernesland. Han sade ofta . . . »Jag tycka micke om Sverige — godt folk — fått många vänner — älska vackra flicka — aldrig resa därifrån — dö i Stockholm».

Han fick sin önskan uppfylld.
